

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД ЗРЕЊАНИН
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
Број :омб.26/09-V
Дана :15.05.2009
ЗРЕЊАНИН

**Стање запослености
припадника националних мањина у Градској управи Града Зрењанина,
јавним предузећима, јавним установама, органима и организацијама
чији је оснивач Град Зрењанин**

Члан 15 Оквирне конвенције Савета Европе за заштиту националних мањина (Сл.лист СРЈ – међународни уговори, 6/98) предвиђа обавезу држава уговорница да стварају неопходне услове за учешће припадника националних мањина у културном, социјалном и економском животу и **јавним пословима**, нарочито оним који се њих тичу.

У препорукама Организација за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС) из Лунда од 1999.године се наводи, да структуре и процедуре доношења одлука регионалних и локалних власти морају да буду транспарентне и доступне како би подстакле учешће мањина, као и да државе морају обезбедити мањинама да се чује њихов делотворан глас како на нивоу централних власти, тако и на регионалном и локалном нивоу. Као један од могућих начина за постизање овог циља се наводи **предузимање посебних мера за учешће мањина у државној служби**, као и објављивање прописа јавних служби на језицима националних мањина.

Члан 77 став 2 Устав Републике Србије предвиђа да « при запошљавању у државним органима, јавним службама, органима аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе **води се рачуна о националном саставу становништва и одговарајућој заступљености припадника националних мањина**».

Члан 21 Закона о заштити права и слобода националних мањина (Сл.лист СРЈ,бр,11/2002) прописује да **«приликом запошљавања у јавним службама, укључујући полицију, води се рачуна о националном саставу становништва, одговарајућој заступљености и о познавању језика који се говори на подручју органа или службе».**

И члан 67 став 3 статута града Зрењанина (Сл. Града Зрењанина бр.21/ 2008) предвиђа да **« приликом запошљавања у Градској управи, надлежни орган Града дужан је да води рачуна о сразмерној заступљености запослених у складу са националним саставом становништва града.»**

Град Зрењанин је мултинационална, мултиконфесионална, мултикултурна средина у којој живи преко 20 различитих националности и где националне мањине чине **око 25% становништва**, према подацима пописа становништва из 2002.године. **Највише има Мађара – 14211 (10,76%), Румуна – 2511 (1,90%), Рома – 2471 (1,87%), Словака – 2403 (1,82%), Хрвата – 677 (0,51%), Црногораца – 442 (0,33%), Македонаца – 437 (0,33%) , Бугара – 252 (0,19%)** итд.

Према подацима који су добијени од стране Градске управе Града Зрењанина, ЈП « Дирекција за изградњу и уређење града Зрењанина», ЈКП «Водовод и канализација», ЈСП Зрењанин, ЈКП «Чистоћа и зеленило», ЈКП «Пијаце и паркинзи», ЈП «Радио Зрењанин», ЈП «Туристички центар града Зрењанина», Градске народне библиотеке « Жарко Зрењанин», Народнoг позоришта «Тоша Јовановић», Народнoг музеја, Културног центра града Зрењанина, Савремене галерије Уметничке колоније Ечка, Предшколске установе Зрењанин, Центра за социјални рад града Зрењанина, Завода за заштиту споменика културе Зрењанин, Дома здравља «Др, Бошко Вребалов», Апотеке Зрењанин, Историјског архива Зрењанин и Јавног правобранилаштва града Зрењанина, утврђено је да има укупно запослених 489 припадника националних мањина, што чини **17,58% од укупног броја запослених и то : Мађара 329 (11,83%), Румуна 69 (2,48%), Словака 34 (1,22%), Рома 22 (0,79%), Хрвата 8 (0,28%), Црногораца 3 (0,10%), Македонаца 5 (0,18%), Бугара (0,10%)** итд.

Ако се упореде ови подаци са подацима који се односе на учешће припадника националних мањина у укупном броју становништва града Зрењанина (17,58%: 25%) произилази да није остварена, у потпуности, одговарајућа запосленост припадника националних мањина сразмерно њиховом уделу у укупном броју становника града Зрењанина. Може се говорити о одговарајућем учешћу само припадника мађарске (11,83% : 10,76%) и румунске националне мањине (2,48% : 1,90%), али и то само што се тиче броја запослених а не и структуре запослености, о чему ће касније посебно бити речи.

Пуно и делотворно учешће припадника националних мањина у културном, друштвеном, економском животу и **јавним пословима** се понекад сматра «трећом генерацијом» мањинских права. Почетна законска заштита националних мањина била је фокусирана на заштиту од уништења и дискриминације. Током друге фазе, дошло се до сазнања да се националним мањинама мора дати простор да задрже и развијају своје језичке, културне и друге идентитете. Делотворно учешће је тек од недавно доспело у жижу расправа о мањинским правима. Члан 15 Оквирне конвенције остаје при томе главни међународни законски стандард.

Припадницима националних мањина мора бити омогућено да уживају низ културних, друштвених и економских погодности. Из тих разлога не сме бити дискриминације у погледу животних шанси. Заправо, **равноправно, потпуно и делотворно остваривање свих права може понекад захтевати специјалне мере у корист недоминантних група, нарочито укључујући ту припаднике националних мањина.** Мањинска права треба примењивати у ситуацијама када је **различит третман потребан да би се обезбедила потпуна и делотворна једнакост.** Због тога се **недискриминација и једнак третман не могу користити као изговор за непризнавање или ускраћивање права припадника националних мањина.** У страном законодавству имамо примере где је изричито предвиђено да у попуњавању радних места у јавном сектору предност под истим условима имају припадници националних мањина.

Из свих горе изложених разлога упућујем препоруку Градској управи Града Зрењанина, свим јавним предузећима, јавним установама, органима и организацијама чији је оснивач Град Зрењанин **да полазећи од сопствених потреба приликом заснивања радног односа са новим запосленима који испуњавају услове прописане за одређено радно место, нарочито воде рачуна о запошљавању припадника националних мањина, како би се обезбедила релативно одговарајућа заступљеност припадника различитих националних мањина сразмерно њиховом уделу у укупном броју становника града Зрењанина.**

Међутим, свесни смо да је потребно пажњу нарочито усмерити и на побољшање заступљености националних мањина на разним нивоима управљања, **нарочито на руководећим функцијама,** где је заступљеност националних мањина незадовољавајућа. Тренутно су у Зрењанину само два припадника националних мањина директори неког јавног предузећа односно јавне установе што чини 10% од укупног броја руководилаца свих јавних градских предузећа, установа, органа и организација укључујући и градску управу, а од којих су добијени подаци.

Након свега изложеног може се закључити да кључни аспект модерног схватања мањинских права је **принцип учешћа мањина у јавним пословима нарочито која их се директно тичу.** При томе бројни услови

укључени у одредбе међународног и домаћег законодавства о правима националних мањина морају бити тумачени **у доброј намери**: не као изговор за потпуно или делимично неостваривање права мањина, већ као обавеза да се права мањина потпуно и делотворно спроводе.

У наставку ће бити приказани подаци о стању запослености припадника националних мањина, односно о укупном броју запослених, броју запослених припадника националних мањина, о којим се националним мањинама ради, о броју запослених припадника сваке националне мањине, о радним местима на којима су распоређени припадници националних мањина и о томе колико је припадника националних мањина распоређено на свако радно место (уколико су ти подаци достављени) у Градској управи Града Зрењанина, јавним предузећима, јавним установама, органима и организацијама чији је оснивач Град Зрењанин (а према списку који смо добили од Градске управе) и то према хронолошком редоследу како су ти подаци пристизали. Напомињемо да податке нисмо добили од ЈКП « Градска топлана» јер су, како су навели, у поступку организовања.

1. ЈАВНО ПРАВОБРАНИЛАШТВО ГРАДА ЗРЕЊАНИНА

- Укупан број запослених: 7 (6 на неодређено и 1 на одређено време).
- Број запослених припадника националних мањина: 1 (на неодређено време) – 14,28%
- Припадност националној мањини и радно место:
Мађари – 1 (14,28%)
Административни послови и послови уписника – 1 _

2. ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА ЗРЕЊАНИН

- Укупан број запослених: 392 (350 на неодређено и 42 на одређено време)
- Број запослених припадника националних мањина : 38 (34 на неодређено и 4 на одређено време) – 9,69%
- Припадност националној мањини и радно место:
Мађари – 37 (9,43%)
Васпитач – 17, помоћни радник – 6, економ – 1, електричар – 2, помоћни радник при кухињи – 4, медицинска сестра на превентиви – 1, медицинска сестра васпитач – 1, домар – 2, кувар – 1.
Словаци – 1 (0,26%)
Медицинска сестра васпитач – 1.

3. ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ ЗРЕЊАНИН

- Укупан број запослених: 12 (11 на неодређено и 1 на одређено време)
- У Заводу за заштиту споменика културе Зрењанин нема запослених припадника националних мањина.

4. ЈП « ДИРЕКЦИЈА ЗА ИЗГРАДЊУ И УРЕЂЕЊЕ ГРАДА ЗРЕЊАНИНА»

- Укупан број запослених: 78 (76 на неодређено и 2 на одређено време)
- Број запослених припадника националних мањина: 8 (на неодређено време) – 10,25%
- Припадност националној мањини и радно место:
Мађари – 8 (10,25%)
Књиговођа аналитичар – 1, дактилограф – 1, инжењер за надзор јавне расвете – 1, курир – 1, одговорни планер урбаниста – 1, техничар припреме – 1, геометар -1, спремачица – 1.

5. ИСТОРИЈСКИ АРХИВ

- Укупан број запослених: 22 (на неодређено време)
- Број запослених припадника националних мањина: 2 (на неодређено време) – 9,09%
- Припадност националној мањини и радно место:
Мађари – 2 (9,09%)
Архивист – 1, библиотекар са познавањем немачког и мађарског језика – 1

6. ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ГРАДА ЗРЕЊАНИНА

- Укупан број запослених: 39 (37 на неодређено и 2 на одређено време)
- Број запослених припадника националних мањина: 6 (на неодређено време) – 15,38%
- Припадност националној мањини и радно место:
Мађари – 4 (10,25%)
Благајник ликвидатор – 1, администратор – 1, водитељ случаја – 1, административни радник за послове архиве -1.
Румуни – 2 (5,13%)
Водитељ случаја – 1, стручни рад на пријему – 1.

7. АПОТЕКА ЗРЕЊАНИН

- Укупан број запослених: 133 (на неодређено време)
- Број запослених припадника националних мањина: 20 (на неодређено време) – 15,03%
- Припадност националној мањини и радно место:
Румуни – 10 (7,52%)
 Дипл. Фармацеут специјалиста -2, шеф апотеке – 2, дипломирани фармацеут – 2, фармацеутски техничар – 2, административни службеник – 1, радник на одржавању чистоће – 1.
Мађари – 8 (6,02%)
 Директор апотеке – 1, дипломирани фармацеут – шеф апотеке – 1, фармацеутски техничар – 2, ликвидатор -1, радник на одржавању чистоће -3.
Муслимани – 1 (0,75%)
 Дипломирани фармацеут – 1
Јевреји – 1 (0,75%)
 Дипломирани фармацеут –помоћник директора фармацеутско здравствене делатности – 1

8. КУЛТУРНИ ЦЕНТАР ЗРЕЊАНИНА

- Укупан број запослених: 36 (на неодређено време)
- Број запослених припадника националних мањина: 5 (на неодређено време) – 13,88%
- Припадност националној мањини и радно место:
Мађари – 4 (11,11%)
 Дизајнер – 1, спремачица – 2, организатор материјално-финансијских послова -1.
Румуни – 1 (2,77%)
 Шеф угоститељске делатности – 1.

9. САВРЕМЕНА ГАЛЕРИЈА УМЕТНИЧКЕ КОЛОНИЈЕ ЕЧКА - ЗРЕЊАНИН

- Укупан број запослених: 20 (18 на неодређено и 2 на одређено време)
- Број запослених припадника националних мањина: 2 (на неодређено време) – 10%
- Припадност националној мањини и радно место:
Мађари – 2 (10%)
 Организатор материјално-финансијских послова – 1, курир – хигијеничар – 1.

10. НАРОДНИ МУЗЕЈ ЗРЕЊАНИН

- Укупан број запослених: 48 (43 на неодређено и 5 на одређено време)
- Број запослених припадника националних мањина : 3 (на неодређено време) – 6,25%
- Припадност националној мањини и радно место:
Мађари – 2 (4,16%)
 Музејски водич – 2.
Румуни – 1 (2,09%)
 Спремачица – 1

11. ГРАДСКА НАРОДНА БИБЛИОТЕКА « ЖАРО ЗРЕЊАНИН »

- Укупан број запослених: 36 (34 на неодређено и 2 на одређено време)
- Број запослених припадника националних мањина: 4 (на неодређено време) – 11,11%
- Припадност националној мањини и радно место:
Мађари – 3 (8,33%)
 Секретар – 1, књижничар -1, радник на одржавању хигијене -1
Јевреји – 1 (2,78%)
 Библиотекар – 1

12. ЈКП « ПИЈАЦЕ И ПАРКИНЗИ »

- Укупан број запослених: 81 (78 на неодређено и 3 на одређено време)
- Број запослених припадника националних мањина: 11 (на неодређено време) – 13,60%
- Припадност националној мањини и радно место:
Мађари -6 (7,40%)
 Спремачица -1, систем администратор-1, инкас. за наплату пијачарине – 3, ком. радник – чистач 1,
Румуни – 2 (2,47%)
 Директор – 1, инкасант на паркинзима – 1.
Хрвати – 1 (1,23%)
 Возач специјалног возила – 1
Бугари – 1 (1,23%)
 Самостални референт одржавања – 1
Роми – 1 (1,23%)
 Чистач – 1

13. ЈКП « ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА »

- Укупан број запослених: 311 (287 на неодређено време и 24 на одређено време)
- Број запослених припадника националних мањина: 85 (80 на неодређено и 5 на одређено време) – 27,33%
- Припадност националној мањини и радно место:
Мађари – 73 (23,47%)
 Технички директор – 1, хемијски техничар – 2, помоћни радник – 25, оператер – 1, зидар – 2, монтер водовода – 6, стругар – 2, шеф погона-1, благајник – 2, бравар монтер -2, пословођа одржавања канализационе мреже -1, електричар – 4, радник на црпној станици – 2, возач – 4, радник на одржавању канализационе мреже -4, радник на одржавању водоводне мреже – 1, пословођа аутомеханичара – 1, руководиоца сектора општих и правних послова – 1, одржавање -1, радник на земљаним радовима – 1, главни диспечер – 1, инкасант – 2, референт надзора – 1, механичар – 1, руководиоца грађевинских машина – 1, магационер – 1.
Румуни – 6 (1,93%)
 Помоћни радник – 2, монтер водовода – 2, референт осигурања – 1, бравар -1.
Словаци – 3 (0,96%)
 Монтер водовода – 1, помоћни радник – 1, портир –
Албанци – 1 (0,32%) .
 Радник на одржавању канализационе мреже – 1
Хрвати – 1 (0,32%)
 Шеф рачуноводства – 1.
Македонци – 1 (0,32%)
 Монтер водовода – 1

14. ДОМ ЗДРАВЉА « ДР БОШКО ВРЕБАЛОВ »

- Укупан број запослених: 694 (650 на неодређено и 44 на одређено време)
- Број запослених припадника националних мањина: 108 (104 на неодређено време и 4 на одређено време) – 15,56%
- Припадност националној мањини и радно место:
Мађари – 66 (9,51%)
 Доктор медицине – 8, доктор стоматологије – 6, медицинска сестра – техничар – 25, патронажна сестра – 1, стоматолошка сестра – 7, зубни техничар – 3, лаборант – 2, спремачица – 10, помоћни радник – 1, административни радник -3.
Румуни – 19 (2,74%)

Доктор медицине – 8, доктор стоматологије – 4, медицинска сестра – техничар – 3, стоматолошка сестра – 2, лаборант – 1, административни радник – 1.

Словаци – 10 (1,45%)

Доктор медицине – 3, медицинска сестра – техничар -1, патронажна сестра -2, лаборант – 1, спремачица – 2, возач –1

Хрвати – 3 (0,43%)

Доктор медицине -1, медицинска сестра – техничар – 1,

спремачица – 1

Муслимани – 2 (0,29%)

Доктор медицине – 1, медицинска сестра – техничар – 1

Црногорци – 2 (0,29%)

Доктор медицине – 1, патронажна сестра – 1

Немци – 2 (0,29%)

РТГ техничар – 1, спремачица – 1

Бугари – 2 (0,29%)

Медицинска сестра – техничар – 1, пословни секретар – 1

Македонци – 1 (0,14%)

Медицинска сестра – техничар – 1

Чеси – 1 (0,14%)

Медицинска сестра – техничар – 1

15. ЈКП « ЧИСТОЋА И ЗЕЛЕНИЛО »

- Укупан број запослених: 366 (343 на неодређено и 23 на одређено време)
- Број запослених припадника националних мањина: 113 (106 на неодређено и 7 на одређено време) – 30,90%
- Припадност националној мањини и радно место:

Мађари – 65 (17,76%)

Благајник, домаћин насеља, домаћин паркова, гробар, хигјеничар, књиговођа купаца и добављача, комунални радник, портир-чувар, пословођа радионице и одржавање возног парка, пословођа услуга на гробљима, продавац погребне опреме, радник на патологији, радник у погребној служби, радник у зеленилу, руковаоц грађевинским машинама, снимач-обрађивач података, спремачица друштвених просторија, спремачица просторија радника, возач погребног возила, возач теретног возила до 7 тона, возач теретног возила од 7 и више тона.

Роми – 22 (6,01%)

Домаћин паркова, гробар, комунални радник, портир-чувар, радник у зеленилу, возач теретног возила од 7 више тона.

Словаци – 10 (2,73%)

Комунални радник, кројачица, портир-чувар, пословођа јавно-зелених површина, руковаоц косилицом, спремачица друштвених просторија, возач теретног возила до 7 тона.

Румуни – 9 (2,45%)

Домаћин насеља, директор финансијско-рачуноводственог сектора, комунални радник, портир-чувар, радник у зеленилу, возач теретног возила од 7 и више тона.

Муслимани – 3 (0,82%)

Комунални радник, радник на изношењу фекалија.

Македонци – 3 (0,82%)

Аутомеханичар, комунални радник, портир-чувар.

Хрвати – 1 (0,27%)

Пословни секретар.

16. ЈП « РАДИО ЗРЕЊАНИН »

- Укупан број запослених: 29 (28 на неодређено и 1 на одређено време)
- Број запослених припадника националних мањина: 3 (2 на неодређено и 1 на одређено време) – 10,34%
- Припадност националној мањини и радно место:
Мађари – 2 (6,90%)
Одговорни уредник радија – 1, новинар сарадник – 1
Румуни – 1 (3,44%)
Новинар сарадник – 1

17. ЈАВНО СТАМБЕНО ПРЕДУЗЕЋЕ « ЗРЕЊАНИН »

- Укупан број запослених : 21 (20 на неодређено и 1 на одређено време)
- Број запослених припадника националних мањина. 5 (на неодређено време) – 23,81%
- Припадност националној мањини и радно место:
Мађари – 4 (19,04%)
Самостални стручни сарадник, надзорни орган за одржавање стамбеног и пословног простора, аналитичар одржавања стамбеног и пословног простора.
Хрвати – 1 (4,76%)
Технички секретар – 1

18. ЈП « ТУРИСТИЧКИ ЦЕНТАР ГРАДА ЗРЕЊАНИНА »

- Укупан број запослених : 36 (на неодређено време)
- Број запослених припадника националних мањина : 3 – 8,33%
- Припадност националној мањини и радно место:

Мађари – 2 (5.55%)

Руководилац службе за спорт и рекреацију – 1, помоћни радник – 1

Румуни – 1 (2,78%)

Помоћни радник – 1

19. ГРАДСКА УПРАВА ГРАДА ЗРЕЊАНИНА

- Укупан број запослених : 329 (299 на неодређено и 30 на одређено време)
- Број запослених припадника националних мањина: 62 (59 на неодређено и 6 на одређено време) – 19,14%
- Припадност националној мањини и радно место:

Мађари – 33 (10.03%)

Административни радник и кафе куварица, кафе куварица, послови оператера на уносу и обради података и техничке документације, начелник одељења, комунални инспектор, послови планирања и праћења буџетских расхода, послови ликвидатуре плата, послови трезора на управљању финансијским информационим системом, послови трезора за градску управу, управно-правни послови и послови превођења, заменик матичара, послови вођења основне евиденције предмета и послови пријема странака и формирање предмета, послови архивара, достављач спољни, технички секретар-дактилограф, послови из области дечијег додатка, административни радник из области друштвене бриге о деци, послови развоја апликативног софтвера, оператер на уносу и обради података, послови организовања и припреме седница Скупштине, Градског већа и радних тела, дактилограф, шеф пријемне односно месне канцеларије, достављач у месној канцеларији, радник обезбеђења, помоћни радник, радник на одржавању хигијене.

Румуни – 16 (4.86%)

Послови издавања одобрења и употребе објеката у поступку легализације бесправно изграђених објеката, управно-правни послови, грађевински инспектор и инспектор путева, шеф одсека за рачуноводствене послове, заменик матичара, дактилограф, послови архивара, послови експедовања писмена, шеф одсека за рачунарску и корисничку подршку, шеф месне канцеларије, канцеларијски послови у месној канцеларији, достављач у месној канцеларији, радник на одржавању хигијене.

Словаци – 9 (2.73%)

Заменик шефа кабинета, преводилац, послови техничког секретара, комунални инспектор, достављач у месној канцеларији, координатор-послови повереника за послове са

избеглицама, послови развоја апликативног софтвера, радник на одржавању хигијене, руководилац службе.

Хрвати – 1 (0,30%)

Послови техничког прегледа објеката у области машинске струке.

Немци – 1 (0,30%)

Достављач у месној канцеларији

Црногорци – 1 (0,30%)

Правни послови из области јавних набавки.

Јевреји – 1 (0,30%)

Послови локалног економског развоја и економска аналитика.

20. НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ « ТОША ЈОВАНОВИЋ »

- Укупан број запослених : 91 (83 на неодређено и 8 на одређено време)
- Број запослених припадника националних мањина : 10 (9 на неодређено и 1 на одређено време) – 10,99%
- Припадност националној мањини и радно место :
Мађари – 7 (7,69%)
 Мајстор светла – 1, референт за кадрове и маркетинг – 1,
 мајстор бине ЛС и луткара – 1, глумац на одређено време -1,
 глумац РС – 1, спремачица – 1, инспицијент -1.
Румуни -1 (1,10%)
 Сценограф и дизајнер – 1
Словаци – 1 (1,10%)
 Глумац ЛС
Словенци – 1 (1,10%)
 Глумац ЛС

Сви горе наведени подаци о стању запослености припадника националних мањина у Градској управи Града Зрењанина, јавним предузећима, јавним установама, органима и организацијама чији је оснивач Град Зрењанин односе се на период јануар – април 2009. године.

ЗАМЕНИК
ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА

Трајан Панкарићан

Доставити :

- Градоначелнику Града Зрењанина
- Заменику градоначелника Града Зрењанина
- Председнику Скупштине Града Зрењанина
- Начелнику Градске управе Града Зрењанина
- Савету за међунационалне односе Града Зрењанина
- Директорима свих градских јавних предузећа, јавних установа, органа и организација
- Архиви